

Силабус освітнього компоненту

Кримінологія

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Правоохоронна діяльність

Рік навчання: 2025–2026, Семестр: 6

Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Кримінологія</u> <u>Criminology</u>
Викладач	Томин Сергій Володимирович В.о. завідувача кафедри кримінального права та кримінології Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 401
E-mail:	serhiitomyn@gmail.com
Консультації викладача	Вт.14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Навчальна дисципліна «Кримінологія» вивчає основні теоретичні положення про злочинність, її сутність, закономірності виникнення, суспільного прояву та запобігання злочинності; про особу злочинця; причини існування злочинності та шляхи її запобігання. Кримінологія головним своїм завданням має наукову розробку питань запобігання та протидії злочинності, зменшення її негативного та руйнівного впливу. Розглядаються основи кримінологічної науки: предмет, методологію і методики; історія розвитку кримінологічних ідей; поняття та виміри злочинності, її детермінація; особистості злочинців і потерпілих від злочинів; кримінологічна політика в Україні; запобігання злочинності; кримінологічне прогнозування і планування; світовий досвід боротьби зі злочинністю. Студенти знайомляться із сучасними уявленнями про кримінологічні характеристики, методи і технології запобігання й протидії окремим видам і частинам злочинності, а також знайомляться із практикою їх реалізації.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Спеціальні компетентності:

- СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.
- СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.
- СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
- СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.
- СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.
- СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.
- СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.
- СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.
- СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

4. Програмні результати навчання:

- ПРН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.
- ПРН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.
- ПРН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.
- ПРН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.
- ПРН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

ПРН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, у тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження

ПРН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

ПРН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

ПРН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

ПРН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

ПРН23. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми правоохоронної діяльності щодо надання адміністративних послуг, здійснення правової охорони довкілля як з боку державних, так і не державних інституцій.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
Лекції	20	10
семінарські заняття	20	6
індивідуальна робота	15	14
самостійна робота	35	60
Всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM, Moodle.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ Год
Тема 1.	Вступ до курсу кримінологія		
Тема 2.	Предмет, система і завдання кримінології.	2	2
Тема 3.	Історія розвитку кримінології, її основні напрямки і школи.		
Тема 4.	Методологічні основи кримінології та методика кримінологічних досліджень.		
Тема 5.	Злочинність та її кримінологічні ознаки.	2	2
Тема 6.	Особа злочинця в кримінології.		
Тема 7.	Детермінація злочинності.		
Тема 8.	Індивідуальна злочинна поведінка.		
Тема 9.	Особа жертви (потерпілого) у кримінології.		
Тема 10.	Кримінологічне прогнозування і планування		
Тема 11.	Запобігання злочинності.	2	
Тема 12.	Кримінологічна характеристика злочинності в зарубіжних країнах.		
Тема 13.	Кримінологічна характеристика необережної злочинності		
Тема 14.	Кримінологічна характеристика корисливої злочинності	2	
Тема 15.	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності	2	2
Тема 16.	Кримінологічна характеристика організованої злочинності	2	2
Тема 17.	Кримінологічна характеристика корупційної злочинності	2	
Тема 18.	Кримінологічна характеристика професійної злочинності		

Тема 19.	Кримінологічна характеристика злочинності військовослужбовців	2	2
Тема 20.	Кримінологічна характеристика економічної злочинності		
Тема 21.	Кримінологічна характеристика наркозлочинності	2	
Тема 22.	Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх	2	
Тема 23.	Кримінологічна характеристика комп'ютерної злочинності		
Тема 24.	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності		
Тема 25.	Кримінологічна характеристика екологічної злочинності		
Тема 26.	Кримінологічна характеристика жіночої злочинності		
Тема 27.	Фонові явища злочинності		
Всього		20	10

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Вступ до курсу кримінологія		
Тема 2.	Предмет, система і завдання кримінології.	2	2
Тема 3.	Історія розвитку кримінології, її основні напрямки і школи.		
Тема 4.	Методологічні основи кримінології та методика кримінологічних досліджень.		
Тема 5.	Злочинність та її кримінологічні ознаки.	2	
Тема 6.	Особа злочинця в кримінології.		
Тема 7.	Детермінація злочинності.		
Тема 8.	Індивідуальна злочинна поведінка.		
Тема 9.	Особа жертви (потерпілого) у кримінології.		
Тема 10.	Кримінологічне прогнозування і планування		
Тема 11.	Запобігання злочинності.	2	
Тема 12.	Кримінологічна характеристика злочинності в зарубіжних країнах.		
Тема 13.	Кримінологічна характеристика необережної злочинності		
Тема 14.	Кримінологічна характеристика корисливої злочинності	2	
Тема 15.	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності	2	
Тема 16.	Кримінологічна характеристика організованої злочинності	2	2
Тема 17.	Кримінологічна характеристика корупційної злочинності	2	
Тема 18.	Кримінологічна характеристика професійної злочинності		
Тема 19.	Кримінологічна характеристика злочинності військовослужбовців	2	2
Тема 20.	Кримінологічна характеристика економічної злочинності		
Тема 21.	Кримінологічна характеристика наркозлочинності	2	
Тема 22.	Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх	2	

Тема 23.	Кримінологічна характеристика комп'ютерної злочинності		
Тема 24.	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності		
Тема 25.	Кримінологічна характеристика екологічної злочинності		
Тема 26.	Кримінологічна характеристика жіночої злочинності		
Тема 27.	Фонові явища злочинності		
Всього		20	6

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Вступ до курсу кримінологія	1	2
Тема 2.	Предмет, система і завдання кримінології.	1	2
Тема 3.	Історія розвитку кримінології, її основні напрямки і школи.	1	2
Тема 4.	Методологічні основи кримінології та методика кримінологічних досліджень.	1	2
Тема 5.	Злочинність та її кримінологічні ознаки.	1	2
Тема 6.	Особа злочинця в кримінології.	1	2
Тема 7.	Детермінація злочинності.	1	2
Тема 8.	Індивідуальна злочинна поведінка.	1	2
Тема 9.	Особа жертви (потерпілого) у кримінології.	1	2
Тема 10.	Кримінологічне прогнозування і планування	1	2
Тема 11.	Запобігання злочинності.	1	2
Тема 12.	Кримінологічна характеристика злочинності в зарубіжних країнах.	2	2
Тема 13.	Кримінологічна характеристика необережної злочинності	1	2
Тема 14.	Кримінологічна характеристика корисливої злочинності	1	2
Тема 15.	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності	2	2
Тема 16.	Кримінологічна характеристика організованої злочинності	2	4
Тема 17.	Кримінологічна характеристика корупційної злочинності	2	4
Тема 18.	Кримінологічна характеристика професійної злочинності	2	2
Тема 19.	Кримінологічна характеристика злочинності військовослужбовців	2	4
Тема 20.	Кримінологічна характеристика економічної злочинності	2	2
Тема 21.	Кримінологічна характеристика наркозлочинності	2	2
Тема 22.	Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх	1	2
Тема 23.	Кримінологічна характеристика комп'ютерної злочинності	1	2
Тема 24.	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності	1	2
Тема 25.	Кримінологічна характеристика екологічної злочинності	1	2
Тема 26.	Кримінологічна характеристика жіночої злочинності	1	2
Тема 27.	Фонові явища злочинності	1	2
Всього		35	60

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Есе та/або реферат (доповідь) являє собою інформаційне повідомлення, результат індивідуальної думки та враження з поглибленого дослідження індивідуально обраної здобувачем теми (окремих питань навчальної дисципліни) та має бути підкріпленим науково-літературною базою та/або прикладами із практики.	8	7
Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою та підготовка доповіді, у якій дається зведена характеристика певного питання, проблеми, теми, що базується на інформації, здобутій із документів.	7	7
Всього	15	14

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Накопичувальна. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань студентів.

Методи поточного контролю: Усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання, проектний метод (складання типових документів); кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри.

Рубіжний контроль.

Проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення рубіжного контролю: контрольна робота, колоквиум.

Індивідуальне завдання.

Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Аналіз законодавства та судової практики. Здобувач вищої освіти самостійно обирає об'єкт та предмет дослідження.

Підсумковий контроль.

Проводиться у формі екзамену

9. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим	добре	

			обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.		
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi; контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок.		
64-73	D	задовiльно	Здобувач вищої освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих.	задовiльно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi.		
35-59	FX	Незадовiльно з можливистю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi окремих фрагментiв, що становлять незначну частину навчального матерiалу.	незадовiльно	Не зараховано
0-34	F	Незадовiльний з обов'язковим повторним вивченням залiкового кредиту	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi елементарного розпiзнання i вiдтворення окремих фактiв, елементiв, об'єктiв.		

10. Полiтика оцiнювання

Полiтика щодо дедлайнiв та перескладання: Завдання, якi виконуються iз порушенням термiнiв без поважних причин, оцiнюються на нижчу оцiнку (половина балiв з максимально можливих). Перескладання модулiв вiдбувається iз дозволу Директора за наявностi поважних причин (наприклад, лiкарняний).

Полiтика щодо академiчної доброчесностi: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академiчну доброчеснiсть», Положенням «Про дотримання академiчної доброчесностi в iвано-Франкiвському iнститутi «ОЮА»». Дотримання академiчної доброчесностi передбачає:

самостiйне виконання навчальних завдань, завдань поточного та пiдсумкового контролю результатiв навчання (для осiб з особливими освітнiми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхнiх iндивiдуальних потреб i можливостей);

посилання на джерела iнформацiї у разi використання iдей, розробок, тверджень, вiдомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право i сумiжнi права;

надання достовiрної iнформацiї про результати власної навчальної (наукової, творчої) дiяльностi, використанi методики дослiджень i джерела iнформацiї.

Полiтика щодо вiдвiдування: Вiдвiдування занять є обов'язковим компонентом оцiнювання.

<p>Вимоги до семінарських занять</p>	<p>Семінарське/практичне заняття передбачає підготовку студента шляхом опрацювання рекомендованих джерел, включно з нормативно-правовими актами, підручниками, посібниками та науковими працями, для засвоєння необхідного категоріального апарату та формування теоретичних знань і професійних компетентностей.</p> <p>На семінарському занятті студент бере участь в обговоренні ключових питань теми, аналізі нормативно-правової бази, проведенні дискусій, усному та письмовому опитуванні, виокремленні актуальних проблем правозастосування та виробленні практично обґрунтованих рекомендацій.</p> <p>На практичному занятті студент застосовує набуті знання та вміння для виконання практичних завдань, кейсів, розв'язання ситуаційних або процесуальних проблем, моделювання професійної діяльності та обговорення результатів виконаної роботи.</p>
<p>Вимоги до індивідуальної роботи</p>	<p>Індивідуальна робота має виконуватись самостійно, творчо з використанням усього арсеналу методологічного інструментарію, який набутий здобувачем вищої освіти протягом навчального процесу. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти має опрацювати не менше п'яти літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них по тексту роботи. Робота має носити практичну направленість та бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи висловлення особистого погляду автору роботи на питання, яке розглядається в роботі, і має включати такі компоненти: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновок; список використаної літератури; додатки до індивідуального завдання (при необхідності). Обсяг має становити 10-15 сторінок формату А4.</p>
<p>Вимоги до самостійної роботи</p>	<p>Самостійна робота здобувача вищої освіти повинна бути виконаною ним особисто або групою студентів, де кожен її член самостійно виконує свою частку колективної роботи, являти собою закінчену розробку (чи її етап), де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів, демонструвати достатню компетентність автора (авторів) у розкритті питань, що досліджуються, а також мати навчальну, наукову й (або) практичну спрямованість і значимість, містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського/практичного заняття у вигляді опитування.</p>
<p>Умови підсумкового контролю</p>	<p>Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену</p>

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

Нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини. Від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). Протокол від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 р. №2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
6. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 березня 2003 р. № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text/>
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18 квітня 2013 р. № 221-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 10. Ст. 119.
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню). Закон України від 18.12.2018 № 2657-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>
9. Про запобігання та протидію домашньому насильству. Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
10. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1699-VII. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>.
11. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
12. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю. Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
13. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. Дата оновлення: 05.01.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
14. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України № 2163-VIII від 05.10.2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.
15. Про протидію торгівлі людьми. Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17#Text>
16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 листопада 2018 року «Щодо надзвичайних заходів із забезпечення державного суверенітету і незалежності України та введення воєнного стану в Україні»: указ Президента № 390/2018 від 26 листопада 2018 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3902018-25574>.

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Богатирьов І. Г. Кримінологія: навч. посіб. Київ: ВД Дакор. 2016. 140 с.
2. Богатирьов А. І. Антикриміногенний вплив на злочинність серед засуджених в місцях несвободи: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 420 с.
3. Віктимологія: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків: Право, 2017. 308 с.
4. Джужа А. О. Віктимологічні засади запобігання злочинам в Україні: теорія та практика: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. 416 с.
5. Джужа А. О. Теоретичні та практичні засади віктимологічного запобігання злочинам в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право». Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018; Харків: Харківськ. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 663 с.
6. Дідківська Г. В. Криміногенність сім'ї як фактор злочинності неповнолітніх: монографія / Г. В. Дідківська. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 204 с.
7. Крижановський О. М. Кримінологічні засади формування та реалізації стратегії запобігання злочинам у сфері господарської діяльності: дис... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпро: ДДУВС, 2018. 203 с.

8. Кримінальна відповідальність за міжнародні злочини в Україні : монографія Романюк Б.В., Бантишев О.Ф. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 388 с.
9. Кримінальна ситуація в Україні: основні тенденції: правовий та кримінологічний виміри За ред. М.Г. Вербенського. Харків : Право, 2023. 252 с.
10. Кримінологічний словник-довідник / автори-упорядники: С.Ф. Денисов, М.В. Пузиревський. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 392 с.
11. Кримінологія : навчальний посібник / Савчук Р.М., Смушак О.М., Тимчишин А.М. Івано-Франківськ : Голіней О.М., 2024. 97 с.
12. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.
13. Кримінологія : підручник / за ред. Б.М. Головкина. Харків : Право, 2021. 384 с. 17
14. Кримінологія : підручник. О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Чернеї, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
15. Кримінологія. Академічний курс / кол. авторів; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ: Кондор, 2018. 588 с.
16. Кримінологія: підручник / А. М. Бабенко, О. Ю. Бусол, О. М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Нікітіна, С. Ф. Денисова. Є. Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. и доп. Харків: Право, 2018. 416 с.
17. Кримінологія: підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкин, М. Ю. Валуйська та ін.; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків: Право, 2014. 513 с.
18. Кримінологія: підручник / В. С. Ковальський, О. М. Костенко, Г. С. Семаков та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 344 с.
19. Кримінологія: підручник : практикум / кол. авт.: Ю. В. Александров та ін.; НАН України, Київ. ун-т права. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с.
20. Кримінологія: підручник. А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
21. Кримінологія: підручник. В.В. Голіна, Б.М. Головкин, М.Ю. Валуйська та ін.; за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкина. Х.: Право, 2014. 440 с.
22. Кримінологія: підручник. заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.
23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
24. Організація роботи дільничного офіцера поліції з особами, які перебувають на превентивному обліку: метод. рек. / В. Л. Костюк, В. М. Лисюк, В. Г. Сюрвачик, О. М. Жук. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018. 52 с.
25. Орлов Ю. В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності: монографія. Харків: Діса плюс, 2016. 656 с. С. 16.
26. Пенітенціарна кримінологія : підручник / І. Г. Богатирьов, А. В. Боровик, О. М. Джужа та ін. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 464 с.
27. Протидія кримінальним правопорушенням Національною поліцією в особливий період : колективна монографія / за заг. ред. О. В. Ковальової. Київ : Алерта, 2024. 298 с.
28. Протиправна діяльність маргінальних молодіжних угруповань в Україні: кримінологічна характеристика та запобігання : навч. посібник За ред. В.В. Топчія. Ірпінь : ДПУ, 2023. 232 с.

29. Романюк Б. В., Бантишев О. Ф. Кримінальна відповідальність за міжнародні злочини в Україні : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 388 с.
30. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології : монографія / Н.В. Сметаніна. Харків : Право, 2016. 189 с.
31. Теоретичні основи кримінології : монографія Тимошенко В.І., Шакур В.І. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 240 с.
32. Фоменко А.Є., Кричун Ю.А. та інші.. Кримінологія: Підручник. За заг. ред. д.ю.н., засл. юриста України А.Є. Фоменка. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 318 с.
33. Чхеїдзе Г. М., Джужа О. М., Тичина Д. М. Запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються відносно іноземців в Україні: монографія. К. : 7БЦ, 2024. 216

11.2. Допоміжна:

1. Авраменко С.М., Мельник А.Р., Панталієнко Т.П. Зростання кількості вироків за вчинення сімейного насилля як показник підвищення рівня правової культури суспільства. 18
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Том 3, № 83. 2024. С. 13–18.
2. Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки - 2022 в Україні (м. Київ, 24 травня 2022 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2022. 414 с
3. Аніщук В.В., Зицик С.Г. Проблема протидії кіберзлочинності: порівняльно-правовий аналіз. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Том 3, № 83. 2024. С. 19–23.
4. Бабійчук В.С. Віктимологічні аспекти насильницької злочинності в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Т. 3, № 83. 2024. С. 24–29.
5. Васильєв А.А. Соціально-психологічні детермінанти злочинної поведінки в умовах воєнного часу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Т. 3, № 82. 2024. С. 15–20.
6. Вербенський М. Г., Кулик О. Г., Наумова І. В. Кримінальна ситуація в Україні: основні тенденції: 2020 рік: монографія за заг. ред. М. Г. Вербенського. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 144 с.
7. Вивчення криміногенної ситуації в Україні та прогнозування її подальшої динаміки (вплив воєнних факторів) : матеріали наук.-практ. круглого столу (м. Київ, 07 вересня 2022 р.) / редкол. : Вербенський М. Г., Опришко І. В., Кулик О. Г. та ін. Київ : ДНДІ МВС України; Харків : Мачулін. 2022. 214 с.
8. Головкін Б.М. Кримінологічна політика держави в умовах воєнних загроз. Вісник асоціації кримінального права України. № 23. 2024. С. 45–66.
9. Діяльність державних органів в умовах воєнного стану: збірник матеріалів Міжнародного науково-практичного онлайн-семінару (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 29 квітня 2022 року). Кривий Ріг, 2022. 498с.
10. Завітневич Р.Ю. Основні вектори реформування пенітенціарної системи України у світлі євроінтеграційних процесів: ретроспективний погляд. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Том 3, № 82. 2024. С. 9–14.
11. Колодяжний М.Г. Сучасні тенденції злочинності в Україні в умовах воєнного стану. Вісник Кримінологічної асоціації України. № 2 (32). 2024. С. 5–27.
12. Кричун Ю.А. Військовий злочин в умовах проведення ООС: криміналістична характеристика. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 3. С. 179-185.
13. Кричун Ю.А. Гордуз О.А. Насильство як соціальна проблема суспільства. Наукові записки. Серія: Право. 2021. №10. С.110-115.

14. Кричун Ю.А., Терещенко Л.О. Загальнотеоретична характеристика віктимологічних факторів звалтування, як форми домашнього насильства. Порівняльно-аналітичне право. Ужгород, 2019. № 2. С. 212-215.

15. Кріцак І.В. Кримінологія як наука і навчальна дисципліна: до сутності кризь атрибути. Вісник Кримінологічної асоціації України. № 3. 2024. С. 114-134.

16. Коломоєць Т.О. Кримінологічний аналіз рецидивної злочинності в Україні. Вісник асоціації кримінального права України. № 24. 2025. С. 70–89.

17. Орлов Ю.В. Окремі проблеми кваліфікації воєнних злочинів, що заподіюють шкоду власності. Вісник Кримінологічної асоціації України. № 1 (34). 2025. С. 34–49.

18. Томин С.В. Особливості виявлення причин та умов, які сприяли вчиненню корупційних злочинів. *Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права і процесу: матеріали X Всеукраїнського науково-практичного семінару (м. Івано-Франківськ, 03 грудня 2021 року)*. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2021. С. 155-164.

19. Томин С.В. Подання про усунення причин та умов, які сприяли вчиненню корупційних правопорушень: поняття, зміст та порядок розгляду. Реформування законодавства в контексті проведення державних реформ. Матеріали науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 16-17 вересня 2022 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2022. С. 111-115.

20. Томин С.В., Лишак О.А. Превентивна роль заходів примусового характеру у кримінальному судочинстві. Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. Київський НДІ судових експертиз. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. Вип. 69. 126-137.

21. Томин С.В., Лишак О.А. Можливості судово-трасологічної експертизи замків та пломбувальних засобів у встановленні обставин криміногенного характеру. Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. наук.-метод. зб. Київський НДІ судових експертиз. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. Вип. 66. С. 655-664

22. Храмов О.М. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення охорони особи від насильства: монографія. Харків: НікаНова. 472 с.

23. Шакун В.І. Аналіз злочинності: проблеми термінології. Нове українське право. Вип. 2. 2023. С. 54-162.

24. Швець Ю.В. Кримінологічні засади протидії організованій злочинності в Україні. Вісник Кримінологічної асоціації України. № 3 (35). 2025. С. 40–61.

25. Швець Ю.В. Національні санкційні механізми в системі протидії незаконному обігу активів: кримінологічний аналіз. Вісник Кримінологічної асоціації України. № 1 (34). 2025. С. 5–33.

26. Томін Ю. Реєстр корупціонерів: що з ним не так. URL: <https://nv.ua/ukr/biz/experts/reustr-korupcioneriv-nedoliki-sistemi-vukrajini-novini-ukrajini-50040784.html>

27. Хамходера О.П. Безсистемність антикорупційної суб'єктності патронатних службовців: «громадські засади» та інші квазіновації. Журнал східноєвропейського права. 2020. Вип. 77. С. 152-162.

28. Хамходера О.П., Гуменюк А.С., Линник О.А. Навіщо декларувати інформацію про померлого члена сім'ї? Порівняльноаналітичне право. 2020. № 2. С. 147-150.

29. Хамходера О.П., Снісарчук Т.М. Право викривача на винагороду: зміст, критерії, порядок реалізації. Юридичний електронний науковий журнал. 2020. № 1. С. 183–190. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2020/46.pdf

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
2. Сайт Верховного Суду України: <https://supreme.court.gov.ua/>
3. Сайт Державного реєстру судових рішень: www.reyestr.court.gov.ua
4. Сайт Міністерства юстиції України: www.minjust.gov.ua

5. Сайт Української асоціації прокурорів: www.uap.org.ua
6. Сайт ICC-UN – Міжнародного кримінального суду: <http://www.un.org/law/icc/index.html>
7. Сайт ООН: <http://www.un.org/index.html>
8. Сайт Міжнародного суду ООН: <http://www.icj-cij.org/index.html>
9. Сайт Комісії міжнародного права ООН: <http://www.un.org/law/ilc/index.html>
10. Сайт Коаліції за міжнародне правосуддя (поточна інформація про міжнародні кримінальні справи, що знаходяться на розгляді): <http://www.cij.org/>
11. Сайт Transparency Corruption – неурядової організації: <http://www.transparency.org/>
12. Сайт International Money Laundering-UN – Департаменту ООН з контролю наркотиків і попередження злочинності: <http://www.imolin.org/>
13. Сайт Interpol – Міжнародної організації кримінальної поліції: <http://www.interpol.int/>
14. Сайт Europol – Європейського поліцейського відомства: <http://www.europol.com/>
15. Сайт CICAD-Money Laundering-OAS – Організація американських держав проти відмивання грошей: http://www.cicad.oas.org/Lavado_Activos/eng/Main.Htm
16. Сайт Human Rights Links – посилання з прав людини: <http://www.derechos.net/links/law/courts.html>
17. Сайт United Nations Treaty Collection – Збірник договорів ООН: <http://untreaty.un.org/>
18. Сайт Council of Europe – Ради Європи: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>
19. Сайт OECD (Organization of Economic Cooperation and Development) – Організації економічного співробітництва та розвитку: <http://www.oecd.org/>
20. Сайт APG- Money Laundering (Asian Pacific Group) – Азійсько-тихоокеанської групи: <http://www.apgml.org/content/index.Jsp>
21. Сайт DEA (U.S. Drug Enforcement Assistance) – Агентства США з боротьби з наркотиками: <http://www.usdoj.gov/dea/index.htm>
22. Сайт FBI (U.S. Federal Bureau of Investigation) – ФБР: <http://www.fbi.gov/>
23. Сайт European Treaties – Європейські договори: <http://conventions.coe.int/>
24. Сайт European Union – Європейський Союз: http://europa.eu.int/index_en.htm
25. Сайт Conventions Extradition, Judicial /Legal Assist, Terrorism – Сайт ООН з питань злочинності та правосуддя
26. Сайт Organization for Security and Co-Operation in Europe – ОБСЄ: <http://www.osce.org/>
27. Сайт OAS (Organization of American States) – Організації американських держав: <http://www.oas.org/juridico/english/Treaties/a-63.html>
28. Сайт Terrorism Law & Policy (Jurist. Comments, updates, analysis, world anti-terrorism laws, U.S. anti-terrorism laws, and more): <http://jurist.law.pitt.edu/terrorism/terrorismchronoc01.html>
29. Сайт Terrorist Financing (OECD includes recommendations to detect, prevent find suppress the financing of terrorism/terrorist acts, includes best practices Combating abuse of non-profit organizations, etc): <http://www1.oecd.org/>
30. Сайт U. S. Treaties in Force (Department of State Office of the Legal Adviser, Treaty Affairs): http://www.state.gov/www/global/legal_affairs/tifindex.html
31. Сайт Electronic Map Collection (University of Texas Perry-Castaceda Library. Maps of the world and maps relating to September 11, 2001 and Later Events): http://www.lib.utexas.edu/Libs/PCL/Map_collection/
32. Сайт American Society of International Law (ASIL-Various materials and a guide to electronic resources and links to many other international sites): <http://www.asil.org/>
33. Сайт United Kingdom (Government Publications in the United Kingdom by Her Majesty's Stationery Office (HMSO)): <http://www.hmsso.gov.uk/>

34. Сайт Geneva Convention (Geneva Convention and additional protocols): <http://www.icrc.org>.

35. Сайт Guide to U. N. Materials (Diamond Law Library source on U. N. information and materials): <http://library.law.Columbia.edu/un>

36. Сайт Lex Mundi World Reports (Reports. – News, analysis and other): <http://www.hg.org/wr-all.html>

37. Сайт FCPA US Department of Justice site includes statute, legislative history, amendments, international agreements relating to bribery of foreign officials, etc.: <http://www.usdoj.gov/criminal/fraud/fcpa/>

38. Сайт Одеського центру з вивчення організованої злочинності та корупції: www.inter.criminology.org.ua

39. Репозитарій (архів) Національного університету «Одеська юридична академія» (eNUOLAIR) – <http://dspace.onua.edu.ua>.

**В.о. завідувача кафедри кримінального
права та кримінології**

Сергій ТОМИН